

Brusel 9. ledna 2018
(OR. en)

5037/18

ENFOPOL 8
CT 5
RELEX 13
JAI 9

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generálního tajemníka Evropské komise
Datum přijetí:	20. prosince 2017
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2017) 807 final
Předmět:	Doporučení pro ROZHODNUTÍ RADY o zmocnění k zahájení jednání o dohodě mezi Evropskou unií a Tuniskem o výměně osobních údajů mezi Agenturou Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) a tuniskými orgány příslušnými pro boj proti závažné trestné činnosti a terorismu

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2017) 807 final.

Příloha: COM(2017) 807 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 20.12.2017
COM(2017) 807 final

Doporučení pro

ROZHODNUTÍ RADY

o zmocnění k zahájení jednání o dohodě mezi Evropskou unií a Tuniskem o výměně osobních údajů mezi Agenturou Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) a tuniskými orgány příslušnými pro boj proti závažné trestné činnosti a terorismu

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI DOPORUČENÍ

V globalizovaném světě, kde má závažná trestná činnost a terorismus stále více nadnárodní a polyvalentní charakter, by orgány pro vymáhání práva měly být plně vybaveny ke spolupráci s externími partnery, aby zajistily bezpečnost občanů ve svých zemích. Europol by proto měl mít možnost výměny osobních údajů s orgány třetích zemí pro vymáhání práva v rozsahu nezbytném pro plnění svých úkolů.

Od data použitelnosti nařízení 2016/794, tj. od dne 1. května 2017¹, a v souladu se Smlouvou odpovídá Komise, jménem Unie, za sjednávání mezinárodních dohod se třetími zeměmi o výměně osobních údajů s Europolem². Europol může, je-li to nezbytné pro plnění jeho úkolů, navázat a udržovat spolupráci s vnějšími partnery na základě pracovních a administrativních ujednání, která nemohou být sama o sobě právním základem pro výměnu osobních údajů.

S ohledem na politickou strategii, která je nastíněna v Evropském programu pro bezpečnost³, závěrech Rady⁴ a globální strategii⁵, jakož i na operační potřeby orgánů pro vymáhání práva v celé EU a potenciální přínosy užší spolupráce v této oblasti se Komise domnívá, že je nutné zahájit v nejbližší budoucnosti jednání s osmi zeměmi uvedenými v Jedenácté zprávě o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii⁶.

Komise provedla posouzení prioritních zemí, přičemž zohlednila operativní potřeby Europolu. Strategie Europolu na období 2016–2020 určila oblast Středomoří jako prioritní region pro posílené partnerství⁷. Vnější strategie Europolu na období 2017–2020 zdůrazňuje i potřebu užší spolupráce mezi Europolem a Blízkým východem a severní Afrikou vzhledem k současným teroristickým hrozbám a výzvám spojeným s migrací⁸.

Europol dosud neuzavřel dohodu s žádnou zemí v tomto regionu. Nicméně tuniská spolupráce prostřednictvím Interpolu ukazuje ochotu této země sdílet informace s partnerskými orgány pro vymáhání práva.

Toto doporučení se konkrétně týká jednání s Tuniskem, ovšem spolupráce s jakoukoli zemí Blízkého východu a severní Afriky je třeba vnímat v kontextu regionu jako celku. Současná nestabilita v regionu, a zejména vleklé konflikty v Libyi představují pro bezpečnost EU významnou dlouhodobou hrozbu, již je třeba urychleně řešit. To se týká jak účinného boje proti terorismu a související organizované trestné činnosti⁹, tak řešení výzev spojených

¹ Nařízení (EU) 2016/794 ze dne 11. května 2016 (Úř. věst. L 135, 24.5.2016, s. 53).

² Europol může, je-li to nezbytné pro plnění jeho úkolů, navázat a udržovat spolupráci s vnějšími partnery na základě pracovních a administrativních ujednání, která nemohou být sama o sobě právním základem pro výměnu osobních údajů.

³ COM(2015) 185 final.

⁴ Dokument Rady 10384/17 ze dne 19. června 2017.

⁵ *Sdílená vize, společný postup: Silnější Evropa – Globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie* <http://europa.eu/globalstrategy/en>

⁶ COM(2017) 608 final.

⁷ Strategie Europolu na období 2016–2020, přijatá správní radou Europolu dne 1. prosince 2015, <https://www.europol.europa.eu/publications-documents/europol-strategy-2016-2020>

⁸ Vnější strategie Europolu na období 2017–2020, přijatá správní radou Europolu dne 13. prosince 2016, EDOC#865852v3.

⁹ Podle Europolu do relevantní organizované trestné činnosti v regionu patří nedovolený obchod s palnými zbraněmi, obchod s drogami, finanční trestná činnost včetně praní špinavých peněz a kyberkriminalita.

s migrací, jako je usnadňování nelegální migrace a obchodování s lidmi. Spolupráce s místními orgány pro vymáhání práva má pro řešení těchto problémů zásadní význam.

Na základě dialogů na technické úrovni vedených za účelem vymezení společných opatření, jež zlepší výměnu informací a společná operativní opatření k prosazování práva proti nedovolenému obchodu s palnými zbraněmi, si EU již s Tuniskem dohodla seznam opatření k posílení spolupráce mezi příslušnými orgány pro vymáhání práva, k zajištění pomoci při budování kapacit v příslušných regionálních a/nebo dvoustranných programech a k rozvíjení operačních aktivit v rámci společně dohodnutého rámce¹⁰. To však nezahrnuje předávání osobních údajů.

Politické souvislosti

Historie vztahů mezi EU a Tuniskem se začala psát v roce 1976. Významným zlomem byl podpis dohody o přidružení mezi Tuniskem a EU v roce 1995, která připravila cestu pro dvě desetiletí vzájemně prospěšných hospodářských a obchodních vztahů.

Podpora EU pro tuniský lid zahrnuje mnoho oblastí politiky, mj. sledování volebního procesu, prosazování lidských práv, podpora demokratických a sociálně-ekonomických reforem, zlepšování bezpečnosti a posilování občanské společnosti. V souvislosti s přezkumem evropské politiky sousedství byly určeny další tři oblasti spolupráce: 1. hospodářský rozvoj pro stabilizaci; 2. bezpečnostní rozměr a 3. migrace a mobilita¹¹. EU rovněž nabídla Tunisku užší vazby na všech úrovních prostřednictvím posílené hospodářské a obchodní integrace a partnerství v oblasti mobility. V roce 2012 se Tunisko a EU dohodly na „privilegovaném partnerství“ v podobě silnějších vztahů a integrace¹².

EU je odhodlána zintenzívnit rozsáhlou spolupráci s Tuniskem v oblasti bezpečnosti, boje proti terorismu a předcházení násilné radikalizaci a extremismu¹³, včetně posílení spolupráce Tuniska s příslušnými agenturami a subjekty EU, Europol nevyjímaje¹⁴. Pro Tunisko jsou předcházení radikalizaci a boj proti terorismu rovněž jedněmi z hlavních priorit¹⁵ a je v nich podporováno mimo jiné prostřednictvím evropské sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci¹⁶.

V návaznosti na zasedání Rady přidružení EU-Tunisko dne 11. května 2017 probíhá mezi EU a Tuniskem proces schvalování nových strategických priorit. Na uvedeném zasedání obě strany vyzdvihly pokrok, kterého bylo dosaženo během jejich dvoustranné spolupráce v

¹⁰ Několik iniciativ v této souvislosti bylo zahrnuto do priority týkající se palných zbraní v rámci politického cyklu EU pro boj proti závažné a organizované trestné činnosti, jakož i do sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě nazvaného „Provádění Evropského programu pro bezpečnost: akční plán EU proti nedovolenému obchodu se střelnými zbraněmi a výbušninami a proti jejich používání“ ze dne 2.12.2015 (COM(2015) 624 final).

¹¹ Tyto pilíře doplňují ty, které již byly určeny v roce 2003, kdy byla evropská politika sousedství zahájena (řádná správa věcí veřejných, demokracie, právní stát a lidská práva), https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/neighbourhood/overview_en.

¹² ESVC, „Relations Tunisie-Union européenne: Un partenariat privilégié. Plan d'Action 2013-2017.“ (Vztahy Tuniska a Evropské unie: privilegované partnerství. Akční plán 2013–2017.) https://eeas.europa.eu/delegations/tunisia/documents/press_corner/plan_action_tunisie_ue_2013_2017_fr.pdf.

¹³ Závěry Rady ze dne 17. října 2016 (13056/16).

¹⁴ „Posílení podpory EU Tunisku“ (JOIN(2016) 47 final).

¹⁵ Tunisko v prosinci 2016 vytvořilo mezirezortní „platformu pro alternativní diskurz a boj proti násilnému extremismu“.

¹⁶ Evropská síť pro zvyšování povědomí o radikalizaci spojuje odborníky z celé Evropy, kteří pracují na předcházení radikalizaci. V Tunisku uspořádala seminář o radikalizaci v prosinci 2016.

oblasti bezpečnosti a boje proti terorismu, a s uspokojením konstatovaly, že se bezpečnostní situace v Tunisku výrazně zlepšila, a to zejména díky úsilí státních bezpečnostních sil.

Druhé zasedání v rámci dialogu na vysoké úrovni o bezpečnosti, konané v Bruselu dne 19. ledna 2017, odráželo společnou vůli zintenzívnit spolupráci v této oblasti a zároveň prosazovat plné dodržování zásad právního státu, lidských práv a základních svobod¹⁷.

Dialog o boji proti terorismu a o bezpečnosti s Tuniskem již probíhá v souvislosti s akčním plánem, který zahrnuje spolupráci při vymáhání práva a odkazuje na budoucí dohodu o spolupráci s Europolem. Závěry z jednání konaného dne 19. ledna zařadily spolupráci mezi Europolem a tuniskými orgány mezi priority spolupráce EU a Tuniska.

Operační potřeby

Jak vyplývá z údajů uvedených v posouzení SOCTA za rok 2017¹⁸ a ve zprávě TE-SAT za rok 2017¹⁹, z výše uvedených diskuzí, jakož mimo jiné i z interních odborných znalostí Europolu, je spolupráce s Tuniskem zapotřebí zejména pro účely boje proti těmto druhům trestné činnosti:

Terorismus: Teroristické skupiny, jež působí v tomto regionu a přes hranice (a to i v Libyi a v oblasti Sahelu), představují hrozbu pro Tunisko i pro EU, které již se obě staly terčem teroristických útoků.

Vedle zlepšení přehledu o hrozbách a zjišťování nových trendů je nutné navázat užší spolupráci, která zahrnuje výměnu osobních údajů a jejímž účelem je řešit fenomén zahraničních teroristických bojovníků (včetně podezřelých osob s dvojím občanstvím nebo oprávněným pobytem) a účinně předcházet přesunu teroristů (včetně možné infiltrace migračních toků), zneužívání internetu k terorismu, financování terorismu, jakož i propojení s organizovanou trestnou činností, a odhalovat a stíhat je.

V důsledku vleklých konfliktů v Libyi v tomto regionu dramaticky vzrostl nedovolený obchod s palnými zbraněmi. Obchodní trasy z Libye a oblasti Sahelu přes Tunisko představují závažný problém.

EU a Tunisko již zahájily spolupráci v oblasti palných zbraní a schválily pracovní program včetně odborné přípravy a budování kapacit. Jak se spolupráce prohlubuje, zvyšuje se naléhavost lepšího sdílení informací a následných vyšetřování.

Obchod s drogami: Blízký východ a severní Afrika jsou hlavním zdrojem, tranzitním místem i spotřebitelem nelegálních drog. Vzhledem ke stále základně zákazníkům na severu, sahelské trase pro pašování směrem na jih a východozápadní heroinové trase tento region ovlivňuje užívání a výrobu nedovolených návykových látek a současně je jimi sám negativně ovlivňován.

Tunisko se jeví jako významná tranzitní země pro pašování kokainu z Latinské Ameriky do Evropy. Země hlásí nebývalý počet případů zabavení kokainu z Jižní Ameriky a zdá se být tranzitní i cílovou zemí obchodu s kokainem. V roce 2016 zahájila v Tunisku v rámci programu financovaného z prostředků EU a zaměřeného na kokainovou trasu (součástí AIRCOP) činnost společná speciální letištní protidrogová jednotka.

Organizované převaděčství migrantů v roce 2017 značně vzrostlo, přičemž tunišťští státní příslušníci využívají k usnadnění své nelegální migrace do EU zejména organizovaných

¹⁷ https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/19207/second-high-level-political-dialogue-security-and-counter-terrorism-european-union-and-tunisia_en

¹⁸ <https://www.europol.europa.eu/socta/2017/>

¹⁹ <https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/tesat2017.pdf>

převaděčských sítí. Tuniská vláda zaznamenala určitý úspěch při řešení této rostoucí hrozby, avšak poskytnutí další odborné podpory ze strany Europolu by zvýšilo její schopnosti a zdokonalilo sdílení informací. Spolupráce s tuniskými orgány by rovněž přispěla k řešení podvodů s doklady, což je oblast trestné činnosti spojená s převaděčstvím migrantů.

2. PRÁVNÍ STRÁNKA DOPORUČENÍ

Nařízení (EU) 2016/794 o Agentuře Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) stanoví právní rámec pro Europol, zejména jeho cíle, úkoly, oblast působnosti, záruky ochrany údajů a způsoby spolupráce s externími partnery.

Toto doporučení je s ustanoveními nařízení o Europolu v souladu.

Jeho cílem je, aby Rada zmocnila Komisi ke sjednání budoucí dohody jménem EU. Právní základ pro to, aby Rada Komisi zmocnila k zahájení jednání, je čl. 218 odst. 3 a 4 SFEU.

V souladu s článkem 218 Smlouvy o fungování Evropské unie je Komise jmenována vyjednavatelem Unie pro jednání o dohodě mezi Evropskou unií a Tuniskem o výměně osobních údajů mezi Agenturou Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) a tuniskými orgány příslušnými pro boj proti závažné trestné činnosti a terorismu.

ROZHODNUTÍ RADY

o zmocnění k zahájení jednání o dohodě mezi Evropskou unií a Tuniskem o výměně osobních údajů mezi Agenturou Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) a tuniskými orgány příslušnými pro boj proti závažné trestné činnosti a terorismu

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU), zejména na čl. 218 odst. 3 a 4 této smlouvy,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/794²⁰ bylo přijato dne 11. května 2016 a je použitelné ode dne 1. května 2017.
- (2) Uvedené nařízení, a zejména jeho článek 25 stanoví pravidla pro předávání osobních údajů z Agentury Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) třetím zemím a mezinárodním organizacím. Europol může předávat osobní údaje orgánu třetí země na základě mezinárodní dohody uzavřené mezi Unií a danou třetí zemí podle článku 218 SFEU, která poskytuje dostatečné záruky ve vztahu k ochraně soukromí, základních práv a svobod fyzických osob.
- (3) Měla by být zahájena jednání za účelem uzavření takové dohody mezi Evropskou unií a Tuniskem.
- (4) Uvedená dohoda by měla dodržovat základní práva a ctít zásady uznané v Listině základních práv Evropské unie, především právo na soukromý a rodinný život uznané v článku 7 Listiny, právo na ochranu osobních údajů uznané v článku 8 Listiny a právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces uznané v článku 47 Listiny. Dohoda by měla být uplatňována v souladu s těmito právy a zásadami,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Komise se zmocňuje k jednání, jménem Unie, o dohodě mezi Evropskou unií a Tuniskem o výměně osobních údajů mezi Agenturou Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) a tuniskými orgány příslušnými pro boj proti závažné trestné činnosti a terorismu.

²⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/794 ze dne 11. května 2016 o Agentuře Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) a o zrušení a nahrazení rozhodnutí 2009/371/SVV, 2009/934/SVV, 2009/935/SVV, 2009/936/SVV a 2009/968/SVV (Úř. věst. L 135, 24.5.2016, s. 53).

Článek 2

Směrnice pro jednání jsou stanoveny v příloze.

Článek 3

Při jednání je konzultován [název zvláštního výboru, který vloží Rada].

Článek 4

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*